

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta filozofická
Katedra románských jazyků

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): Radana Jarošová
Název práce: Les oeuvres d'art en classe de FLE

Hodnotila: Mgr. Veronika Černíková, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl splněn):

Radana Jarošová si ve své diplomové práci klade za cíl vytvořit baterii „fiches pédagogiques“ a jejich účinnost ověřit na uvedení do praxe jednoho z nich. Takto formulovaný cíl je pro diplomovou práci naprosto nevhodný, míra jeho naplnění je navíc diskutabilní vzhledem k nízké úrovni jednotlivých „fiches“.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

V úvodu diplomové práce autorka uvádí do kontextu kulturního aspektu výuky v rámci FLE, zejména pak na začlenění uměleckých děl do výuky cizích jazyků. Autorka zde dále definuje corpus, motivace výběru děl je však nedostatečně podložena: „Nous avons choisi des oeuvres impressionnistes car selon nous, l'impressionnisme est la tendance la plus étendue en France et les peintres impressionnistes sont ceux qui sont les plus connus.“ Uvedené tvrzení je navíc vysoce diskutabilní. Francouzský impresionismus je sice stylem populárním, ale jen stěží jej můžeme označit za nejrozšířenější francouzské hnutí. Rovněž tvrzení, že impresionističtí malíři jsou nejznámější, není dostatečně podpořeno průkaznými argumenty a vychází čistě z autorčiny osobní zkušenosti. Díla jsou posuzována z hlediska atraktivnosti a zajímavosti, které mohou příznivě ovlivnit motivaci žáků. Míra didaktického potenciálu děl však při výběru zůstává opomenuta. S tím souvisí i fakt, že ani v následujícím textu není motivace výběru corpusu diskutována, chybí reflexe o výhodách a nevýhodách práce s jednotlivým corpusem, s obrazy vybíranými dle tematického potenciálu atd., chybí i nastínění jiných možností výběru.

Vlastní text diplomové práce je rozdělen do dvou částí. První část se staví do pozice části teoretické. K vytvoření kvalitní teoretické opory však v této části nedochází, což se ostatně odráží i na kvalitě praktické části.

Teoretická část začíná vymezením kontextu reálií ve výuce cizích jazyků. Následně je pozornost věnována autentickým materiálům. V první předkládané definici autentického materiálu („Voici la définition du terme document authentique que Jean-Pierre Cuq nous propose“) k jeho definování bohužel nedochází, neboť autorka upřesňuje frekvenci výskytu autentických dokumentů v učebnicích francouzštiny. Tato skutečnost je nicméně v dalším textu napravena. Problémem je, že z ní jsou vyloučena umělecká díla. Autorka odkazuje na definici Annie Lherete, která mezi základní rivaly autentického materiálu cituje literární text, tedy umělecké dílo. Autorka rovněž parafrázuje Cuqovu tezi „les documents authentiques sont des documents bruts, élaborés par des francophones pour des francophones à des fins de communication.“ Základní funkcí uměleckých děl však není funkce sdělovací, ale funkce estetická. S nezařaditelností výtvarných děl mezi autentické materiály se autorka vypořádala svérázně. Spokojila se s tvrzením, že uvedené typy autentických materiálů je možné rozšířit o typ další, který označuje jako „documents visuels non-verbalisés“ a mezi něž řadí fotografie, obrazy, kresby, plakáty, němé filmy a pohledy, vše pak podpírá tvrzením, že i když nezahrnují text, můžeme s nimi pracovat. To je nesporně pravda, není však zřejmé, co z těchto artefaktů činí autentické materiály (viz výše).

V následujícím textu jsou uvedeny výhody práce s autentickým materiálem. Místo způsobu práce s tímto druhem materiálu však autorka přináší výsledky dotazníkového šetření, z nichž se dozvídáme, že vyučující s autentickými materiály pracují rádi a že je považují za přínosné. Podkapitola 2.3 Les documents authentiques visuels sice přichází s tím, jak s neverbalizovanými materiály pracovat, autorka tak však činí velmi obecně a chaoticky. Podkapitola by si zasloužila hlubší a systematictější rozpracování, založené na větším množství odborné literatury. Následující podkapitola 2.4 L'oeuvre d'art zůstává bez jasného propojení s předchozí kategorií vizuálních autentických materiálů. Bylo by vhodné tyto dvě kategorie propojit, naznačit jejich vzájemný vztah a specifikovat, v čem se liší přístup k práci s vizuálními autentickými materiály a s uměleckými díly. K onomu propojení by mohlo dojít v podkapitole 2.5 L'oeuvre d'art comme le document authentique en classe de FLE, zde však autorka přichází s dílčími návrhy konkrétních cvičení, nedochází však k vytvoření systému, kterého by se vyučující (a ostatně i autorka sama) mohli při uvádění do praxe držet. Autorka se navíc odklání od publikace Styly a strategie ve výuce cizích jazyků, o níž tvrdila, že se bude opírat v podkapitole 2.3 a v rozporu s tímto oznamuje, že se bude opírat o publikace autorů Cuq, Puren a Bellocq. Místo propojení podkapitol 2.3 a 2.4 tedy přichází s novou koncepcí cvičení.

Praktická část diplomové práce nutně odráží nedostatky teoretické části. Autorka předkládá sadu „fiches pédagogiques“, které vytváří zcela intuitivně. Výsledkem je šest „fiches pédagogiques“, které více méně opakují stejný systém cvičení, založený zejména na osvojování slovní zásoby, odpovídání na velkou řadu otázek, vyjmenovávání výhod a nevýhod a jeu de roles. Přístup k začlenění uměleckých děl do výuky cizích jazyků nepřináší nic nového a vzhledem k velkému množství otázek, často opakovanému stejnému typu cvičení a malému množství krátkých atraktivních hravých cvičení riskuje, že žáky k dalšímu studia jazyka nemotivuje. Vyučující by jistě ocenili informaci o době, kterou jednotlivá cvičení zaberou. Diskutabilní zůstává i formulace didaktických cílů, zejména oblast „interculturel“, protože nedochází k patřičnému dialogu kultur. Praktická část je uzavřena kapitolou o praktickém ověření „fiche“ věnované Seuratovi a zároveň tématu lidského těla. Autorka se omezuje na konstatování průběhu ověřování, chybí řádná závěrečná diskuze.

Závěr diplomové práce je věnován rekapitulaci jejích hlavních bodů.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazyková úroveň diplomové práce je nepřijatelná. Jazyk je spíše jednoduchý, téměř nepracuje s odbornými termíny a nese velké množství základních chyb a překlepů. Autorka nerespektuje francouzské akcenty, které buď píše chybně, nebo zcela opomíjí (meme s'iil n'y a pas de texte, nous pouvons travailler dessus. s. 12). Některé věty jsou zcela chybné (Pour notre questionnaire, nous avons utilisé les premières trois types des questions, cela veut dire les questions fermées, ouvertes et semi – fermées ; nous les avons votées selon la manière de réponse dont nous avons besoin. s. 18) nebo svědčí o vyšínutí z větné vazby, které komplikuje porozumění textu (Cela signifie, qu'il faut que le professeur travaille avec les activités variés qui doivent des regards aux tous les types qui sont étant : le type visuel, le type auditif et le type kinesthétique. s. 20; raconter une histoire qui s'est passée passée ou future. s. 20; Par exemple, nous pouvons travailler avec des documents visuels d'une façon ensuit s. 21; Pour cette raison, nous avons choisi la fiche qui est considérée à l'enseignant du niveau A1- A2. s. 101)

Množství zdrojů je nedostatečné. Rovněž výběr zdrojů není vždy šťastný. Bibliografie je sestavena v češtině a nerespektuje francouzský úzus. Francouzský čtenář tak například bude jen těžko dešifrovat význam zkratky „s.“.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Z výše uvedených důvodů diplomová práce nesplňuje požadavky kladené na tento druh kvalifikačních prací.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Práci doporučuji přepracovat v tom smyslu, aby vznikla hlubší teoretická opora vycházející z kvalitních didaktických materiálů a teorií. Praktická část by následně měla provedené změny zohlednit a měla by být rozšířena o diskuzi praktického ověření vytvořených didaktických materiálů. Nově předložená diplomová práce musí projít důkladnou závěrečnou jazykovou korekturou.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):
nevyhověl

Datum: 23. května 2016

Podpis:

